

Dodatek č. 1/2023

ke školnímu vzdělávacímu programu

Tiskař na polygrafických strojích

čtyřleté denní studium

STŘEDNÍ ŠKOLA
GRAFICKÁ BRNO
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Dodatek č. 1/2023 ke ŠVP
Tiskař na polygrafických strojích

Jazykové vzdělávání a komunikace
Estetické vzdělávání
Společenskovědní vzdělávání
Ekonomické vzdělávání

Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu č. j. 1-L-TPS/2023 zpracovanému podle
Rámcového vzdělávacího programu vydaného Opatřením ministra školství, mládeže
a tělovýchovy č. j. MSMT-31622/2020-1 k 1. 9. 2020
schválil ředitel Střední školy grafické Brno, příspěvkové organizace 30. 8. 2024
s platností od 1. 9. 2024, č. j. 2-L-TPS/2023

STŘEDNÍ ŠKOLA
GRAFICKÁ BRNO
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Tiskař na polygrafických strojích

Kód a název oboru vzdělání s maturitní zkouškou kategorie dosaženého vzdělání L0:

34-52-L/01 Tiskař na polygrafických strojích

Kód a název doplňujícího oboru vzdělání s výučním listem kategorie dosaženého vzdělání H:

34-52-H/01 Tiskař na polygrafických strojích

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou

Úroveň vzdělání EQF: 4

Délka vzdělávání: 4 roky

Forma vzdělávání: denní

Předkladatel

Název školy: Střední škola grafická Brno, příspěvková organizace
Adresa školy: Šmahova 364/110, 627 00 Brno-Slatina
IČ: 00226467
RED-IZO: 600013910
Ředitel školy: Ing. Petr Veselý

Kontakty:

Telefon: +420 545 212 306, +420 731 413 083
E-mail: sekretariat@ssgbrno.cz
Web: www.ssgbrno.cz

Zřizovatel

Název zřizovatele: Jihomoravský kraj
Adresa zřizovatele: Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno
IČ: 70888337
DIČ: CZ70888337

Kontakty:

Telefon: +420 541 653 522
E-mail: pernicova.katerina@kr-jihomoravsky.cz
Web: www.kr-jihomoravsky.cz
ID datové schránky: x2pbqzq

Platnost Dodatku ke ŠVP: od 1. 9. 2024

Číslo jednací: 2-L-TPS/2023

podpis ředitele, razítko školy

2. Učební plán

2.1. Ročníkový plán učiva

Vyučovací předměty	Týdenní hodinové dotace				
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	celkem
Všeobecně vzdělávací předměty	15	16	14	21	66
Český jazyk a literatura (ČJL)	3	3	2	4	12
Seminář z českého jazyka (SČJ)	0	0	0	2	2
Anglický jazyk (AJ)	3	2	3	4	12
Konverzace v AJ/NJ/RJ (KAJ/KNJ/KRJ) ¹⁾	0	0	0	2	2
Společenskovědní základ (SVZ)	1	1	1	2	5
Fyzika (F)	2	0	0	0	2
Chemie (CH)	0	2	2	0	4
Matematika (M)	2	3	3	4	12
Seminář z matematiky (SM) ¹⁾	0	0	0	2	2
Tělesná výchova (TV)	2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie (ICT)	2	2	0	0	4
Ekonomika (EK)	0	1	1	1	3
Odborné předměty	18	17	19	12	66
Odborné kreslení (OK)	2	0	0	0	2
Všeobecná polygrafie (VP)	2	2	2	2	8
Polygrafické materiály (PM)	0	1	2	2	5
Technologie (TCH)	2	2	3	2	9
Odborný výcvik (OV)	12	12	12	6	42
Celkem	33	33	33	33	132

Volitelné předměty	2	2	2	2	8
Německý jazyk (NJ)	2	2	2	2	8
Ruský jazyk (RJ)	2	2	2	2	8

¹⁾ povinně volitelný předmět (volba předmětu s vazbou na maturitní zkoušku)

Poznámka:

Z důvodu zvýšení efektivity výuky jazykového vzdělávání a komunikace, estetického vzdělávání, společenskovědního vzdělávání a ekonomického vzdělávání byly tímto dodatkem upraveny učební osnovy Školního vzdělávacího programu oboru Tiskař na polygrafických strojích platného od 4. 9. 2023.

2.2. Přehled využití týdnů

Ročník	I.	II.	III.	IV.
Výuka dle rozpisu učiva	34	34	34	30
Odborná praxe	0	0	0	0
Závěrečná zkouška	0	0	2	0
Maturitní zkouška	0	0	0	3
Sportovní akce	1	1	1	0
Časová rezerva	5	5	3	4
Celkem	40	40	40	37

Závěrečná zkouška

1. týden – studijní volno
2. týden – jednotné závěrečné zkoušky

Maturitní zkouška

1. týden – studijní volno
2. týden – společná a profilová část – didaktické testy, písemné práce
3. týden – profilová část – ústní zkoušky

Sportovní akce

Zimní (lyžařské) a letní (turistické, vodácké, cyklistické nebo jejich kombinace) výcvikové aktivity. Tyto akce mohou být z organizačních důvodů nahrazeny jednotlivými dny se sportovní náplní.

Časová rezerva

Opakování učiva.
Odborné exkurze.
Výchovně vzdělávací akce.
Vedlejší prázdniny žáků.

2.3. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP – týdenní dotace

Oblasti dle RVP	RVP	Vyučovací předměty	Týdenní hodinové dotace					ŠVP
			I.	II.	III.	IV.	ŠVP	
		Všeobecně vzdělávací předměty	15	16	14	21	66	
Jazykové vzdělávání + Estetické vzdělávání	5+10 + 5	Český jazyk a literatura	2+1	2+1	2	2+2	8+4	34
		Seminář z českého jazyka	0	0	0	2	2	
		Anglický jazyk	3	2	3	2+2	10+2	
		Konverzace v AJ/NJ/RJ ¹⁾	0	0	0	0+2	0+2	
Společenskovední vzdělávání	5	Společenskovední základ	1	1	1	2	5	5
Přírodovědné vzdělávání	4	Fyzika	2	0	0	0	2	6
		Chemie	0	2	0+2	0	2+2	
Matematické vzdělávání	10	Matematika	2	3	3	2+2	10+2	12
		Seminář z matematiky						
Vzdělávání pro zdraví	8	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8
Vzdělávání v ICT	4	Informační a komunikační technologie	2	2	0	0	4	4
Ekonomické vzdělávání	3	Ekonomika	0	1	1	1	3	3
		Odborné předměty	18	17	19	12	66	
Polygrafický základ + Technologické procesy	12 + 10	Odborné kreslení	2	0	0	0	2	24
		Všeobecná polygrafie	2	2	2	2	8	
		Polygrafické materiály	0	0+1	2	2	4+1	
		Technologie	2	2	2+1	2	8+1	
Realizace výrobních činností v polygrafii	34	Odborný výcvik	10+2	10+2	10+2	4+2	34+8	42
		Celkem	33	33	33	33	132	
Disponibilní hodiny	18							30
Volitelné předměty		Německý jazyk	0+2	0+2	0+2	0+2	0+8	
		Ruský jazyk	0+2	0+2	0+2	0+2	0+8	

¹⁾ povinně volitelný předmět (volba předmětu s vazbou na maturitní zkoušku)

2.4. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP – celkové dotace

Oblasti dle RVP	RVP	Vyučovací předměty	Celkové hodinové dotace					ŠVP
			I.	II.	III.	IV.		
		Všeobecně vzdělávací předměty	510	544	476	630	2160	
Jazykové vzdělávání + Estetické vzdělávání	160+320 + 160	Český jazyk a literatura	68+34	68+34	68	60+60	264+128	1168
		Seminář z českého jazyka	0	0	0	60	60	
		Anglický jazyk	102	68	102	60+60	332+60	
		Konverzace v AJ/NJ/RJ ¹⁾	0	0	0	0+60	0+60	
Společenskovední vzdělávání	160	Společenskovední základ	34	34	34	60	162	162
Přírodovědné vzdělávání	128	Fyzika	68	0	0	0	68	204
		Chemie	0	68	0+68	0	68+68	
Matematické vzdělávání	320	Matematika	68	102	102	60+60	332+60	392
		Seminář z matematiky ¹⁾	0+68	0+68	0+68	0+60	0+264	264
Vzdělávání pro zdraví	256	Tělesná výchova	68	68	68	60	264	264
Vzdělávání v ICT	128	Informační a komunikační technologie	68	68	0	0	136	136
Ekonomické vzdělávání	96	Ekonomika	0	34	34	30	98	98
		Odborné předměty	612	578	646	360	2196	
Polygrafický základ + Technologické procesy	384 + 320	Odborné kreslení	68	0	0	0	68	792
		Všeobecná polygrafie	68	68	68	60	264	
		Polygrafické materiály	0	0+34	68	60	128+34	
		Technologie	68	68	68+34	60	264+34	
Realizace výrobních činností v polygrafii	1088	Odborný výcvik	340+68	340+68	340+68	120+60	1140+264	1404
		Celkem	1122	1122	1122	990	4356	
Disponibilní hodiny	576						972	
Volitelné předměty		Německý jazyk	0+68	0+68	0+68	0+60	0+264	
		Ruský jazyk	0+68	0+68	0+68	0+60	0+264	

¹⁾ povinně volitelný předmět (volba předmětu s vazbou na maturitní zkoušku)

3. Učební osnovy

3.1. Jazykové vzdělávání a komunikace, Estetické vzdělávání

3.1.1. Český jazyk a literatura

4. ročník

4 hodiny týdně, povinný

1. Česká poezie, próza a drama do II. světové války

13 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období;samostatně vyhledává informace v této oblasti.	<ol style="list-style-type: none">Přínos významných autorských osobností – (Čapek, Vančura, Olbracht, Poláček, Bass, Havlíček,...)Pojmy – realismus ve 20. století, expresionismus, existencialismus, legionářská literatura, humanismus a demokracie, ruralisté, psychologická próza, katolická próza, experimentální a humoristická prózaČetba a interpretace literárních textů, metody interpretace textu

2. Administrativní styl

5 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">sestaví základní projevy administrativního stylu;používá adekvátní slovní zásobu;rozpozná funkční styl a slohový útvar.	<ol style="list-style-type: none">Styl administrativní – základní znaky, postupy, jazykové prostředky administrativního stylu, grafická a formální úprava projevů administrativního styluÚtvary administrativního stylu se zaměřením na jejich praktické uplatnění – pracovní hodnocení

3. Mediální vzdělávání, publicistika

15 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky;uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace;sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary, např. reklamní leták;na příkladech doloží druhy mediálních produktů;uvede základní média působící v našem regionu;zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů;kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.);	<ol style="list-style-type: none">Média – druhy médií, typy mediálních sdělení, produkty médií a jejich účinky, převládající slohové postupy mediálních textů, jejich funkceZákladní znaky, postupy a jazykové prostředky mediálních sděleníGrafická a formální úprava mediálních sděleníZákladní útvary mediálních sdělení a jejich tvorba (zpráva, reportáž, inzerát, reklama, interview, new feature, komentář, pozvánka, nabídka)

<ul style="list-style-type: none"> • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální informace; • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi. 	
--	--

4. Odborný styl

7 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového; • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary odborného stylu; • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje odborné informace; • vytvoří odborný text na téma týkající se studovaného oboru, zejm. výklad, odborný referát, prezentaci; • porozumí obsahu textu i jeho části; • rozpozná odborný funkční styl a jeho útvary; • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování. 	<p>4.1 Styl odborný – základní znaky, slohové útvary a slohové postupy, jazykové prostředky odborného stylu; grafická a formální úprava písemných projevů odborného funkčního stylu</p> <p>4.2 Výklad, odborný referát, přednáška, prezentace; prakticky odborné komunikáty mluvené i psané vycházející z charakteru studovaného oboru</p> <p>4.3 Práce s odborným textem – získávání a zpracování informací z textu</p>

5. Řečnický styl

5 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; • přednese krátký projev; • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska; • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); • rozpozná řečnický styl. 	<p>5.1 Řečnický styl – znaky řečnického stylu, druhy řečnických projevů (oficiální, polooficiální, soukromé), jazykové prostředky a postupy řečnických projevů, jejich kompozice</p> <p>5.2 Příprava a realizace řečnického vystoupení</p>

6. Prostě sdělovací funkční styl

5 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché útvary prostě sdělovacího stylu; • rozpozná funkční styl prostě sdělovací; • rozlišuje jednotlivé formy elektronické komunikace dle adresáta a komunikační situace. 	<p>6.1 Styl prostě sdělovací a jeho útvary, základní znaky (neformální dopis, formy elektronické komunikace a její specifčnosti – e-mail, chat, vyprávění), jazykové prostředky prostě sdělovacího stylu, slohové postupy</p> <p>6.2 Grafická a formální úprava prostě sdělovacích projevů</p>

7. Umělecký styl

5 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná umělecký styl; • má přehled o slohových postupech uměleckého stylu; • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu; 	<p>7.1 Styl umělecké literatury, literatura faktu, základní znaky, postupy a prostředky uměleckého stylu</p> <p>7.2 Jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla, typy kompozice, motiv, téma</p>

<ul style="list-style-type: none"> vytvoří text transformovaný do jiné podoby; zpětně reprodukuje text. 	7.3 Grafická a formální úprava jazykových projevů uměleckého stylu 7.4 Zpětná reprodukce textu 7.5 Transformace textu do jiné podoby
---	--

8. Poučení o jazyku
5 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; samostatně vyhledává informace v pravidlech pravopisu, slovnících ve formě jazykových příruček a ve formě elektronické. 	8.1 Vývojové tendence spisovné češtiny – univerbizace, přejímání slov z cizích jazyků, vznik nových slov 8.2 Práce s jazykovými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

9. Světová literatura 2. poloviny 20. století a počátku 21. století – poezie, próza, drama
30 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná umělecký text od neuměleckého; zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; samostatně vyhledává informace v této oblasti; vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie; nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná se všemi ročníky následujícími. 	9.1 Periodizace literatury, vývoj kontextu světové literatury 2. poloviny 20. století a počátku 21. století v souvislosti s vývojem historickým, přínos významných autorských osobností: Heller, Styron, Moravia, Camus, Sartre, Amis, Orwell, Beckett, Ionesco, Ginsberg, Kerouac, Bradbury, Williams, Márquez, Eco, Brown, Durrenmatt, Solženicyn, Nabokov, Vysockij aj. dle čtenářských zájmů žáků 9.2 Vývoj literárních druhů a žánrů 9.3 Pojmy – neorealismus, nový román, magický realismus, existencialismus, rozhněvaní mladí muži, absurdní drama, beatnická literatura, antiutopie, postmoderna, tematika totalitních režimů, sci-fi literatura, fantasy literatura, detektivní žánr 9.4 Četba a interpretace literárních textů, metody interpretace textu

10. Česká literatura 2. poloviny 20. století a počátku 21. století – poezie, próza, drama
30 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; samostatně vyhledává informace v této oblasti; vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi; text interpretuje a debatuje o něm; konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie; 	10.1 Společenskohistorický kontext období 10.2 Pojmy – tematika 2. světové války (1. a 2. vlna válečné literatury, holokaust), schematická literatura 50. let 20. stol., oficiální, exilová a samizdatová literatura, experimentální poezie, katoličtí básníci, poezie všedního dne, básníci sdružení kolem časopisu Host do domu, underground, protestsongy, divadla malých forem, literatura období normalizace, postmoderna, absurdní drama, soudobá literatura 10.3 Přínos významných autorských osobností – Weil, Drda, Fuks, Lustig, M. Kundera, Škvorecký, Hrabal, Vaculík, Kohout, Páral, Pavel, Havel, Seifert, Blatný, Kolář, Kainar, Šiktanc, Šotola, Holub,

<p>nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná se všemi ročníky následujícími.</p>	<p>Hrubín, Skácel, Mikulášek, Suchý, Kryl aj. dle čtenářských zájmů žáků 10.4 Četba a interpretace literárních textů, metody interpretace textu</p>
---	---

3.2. Společenskovední vzdělávání

3.2.1. Společenskovední základ

1. ročník

1 hodina týdně, povinný

1. Člověk v lidském společenství

34 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní pojem osobnost, struktura osobnosti a psychické vlastnosti osobnosti; charakterizuje jednotlivé etapy v životě člověka a pojem generace a uvede některé klady i problémy soužití generací; popíše zdravý životní styl a podmínky pro udržení psychického i fyzického zdraví; charakterizuje principy zdravotního pojištění v České Republice; definuje společnost a uvede příklady tradiční a moderní společnosti, objasní pojmy majorita, minorita, elita, charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; uvede příklady společenských skupin a komunit, hlediska sociální stratifikace, příklady sociálních vrstev současné společnosti, příčiny společenského sestupu a možnosti pomoci potřebným, popíše sociální nerovnost a chudobu; popíše společenské role, které plní – práva i povinnosti, vyplývající z jeho role v rodině, na pracovišti; aplikuje zásady slušného chování do běžných situací – přátelství, sousedská pomoc a jiné hodnoty, objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; uvede funkce současné rodiny a principy odpovědného hospodaření; rozezná a objasní způsoby ovlivňování veřejnosti (reklama, média, politici); specifikuje pojmy kultura hmotná a duchovní, zdůvodní význam péče o kulturní památky, význam vědy a umění; uvede příklady multikulturního soužití a jejich přínosu, dokáže nazvat příklad kulturního dědictví a kontinuity kultury; vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému národu (etniku), uvede, z čeho mohou vznikat konflikty nebo napětí, uvede příklady ochrany menšin; vysvětlí na příkladech osudu lidí (Židů, Romů, odboje), jak si počínali nacisté na okupovaných 	<ol style="list-style-type: none"> Člověk jako jedinec - osobnost, struktura osobnosti, etapy života a vývoj, generace, soužití generací. Zdraví tělesné a duševní, zásady psychohygieny, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci či úrazu. Prevence. Společnost. Společnost tradiční a moderní. Majorita, minorita, elita. Společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy. Sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti. Vzájemná pomoc a charita. Společenská role. Socializace. Odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití Rodina a její funkce. Soužití v rodině i v širší komunitě. Partnerství a partnerské vztahy. Rasy, národy a národnosti, etnika – rasismus, nacionalismus, xenofobie. Vzájemné soužití. Klady vzájemného obohacování a problémy soužití. Genocida v době druhé světové války – Židů, Romů, Slovanů a politických odpůrců. Migrace, migranti, azylanti. Kultura. Kultura duchovní a materiální Kulturní dědictví. Multikultura, vzájemné soužití a obohacování kultur. Kultura národností na našem území. Postavení mužů a žen, genderové problémy, problém rovných příležitostí. Diskriminace.

<p>územích;</p> <ul style="list-style-type: none"> • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; • posoudí, kde je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví a rovné příležitosti, kdy dochází k diskriminaci a z jakých příčin. 	
---	--

2. ročník

1 hodina týdně, povinný

1. Člověk jako občan

22 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita), uvede příklady jednání, které ohrožuje demokracii; • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v LZPS, v zákonech a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat, uvede základní lidská práva, včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou ohrožena; • dovede kriticky přistupovat k médiím, masovým médiím, mediálním obsahům a dezinformacím, vysvětlí, proč je třeba mediální obsahy přijímat kriticky; • charakterizuje současný český politický systém, pojem občanství a jeho nabývání, popíše státní symboly a funkce státu; • objasní funkci politických stran a svobodných voleb, uvede nejvýznamnější české politické strany a popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran před volbami; • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým extremismem a terorismem; • objasní, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; • uvede příklady občanské aktivity a angažovanosti ve svém okolí, vysvětlí pojem občanská společnost a vlastnosti, které by měl mít občan demokratického státu, dokáže rozlišit pozitivní jednání od špatného/nedemokratického; • objasní, jak by se měly řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky a co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mohou mít tyto jevy důsledky a jak jim předcházet. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Základní hodnoty a principy demokracie 1.2 Lidská práva, Listina základních práv a svobod, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí 1.3 Svobodný přístup k informacím; média (tisk, televize, rozhlas, internet), funkce médií, kritický přístup k médiím, média jako zdroj zábavy a poučení, maximální využití jejich potenciálu 1.4 Stát a jeho funkce, Český stát, státní symboly, státy na počátku 21. století 1.5 Státní občanství ČR a způsoby jeho nabývání, migrace, azyl. 1.6 Ústava ČR a politický systém, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva 1.7 Politické ideologie 1.8 Politika, politické strany a volby, právo volit a být volen 1.9 Politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus, teror, terorismus 1.10 Občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití

2. Soudobý svět/ČR, Evropa a svět

12 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační 	<ol style="list-style-type: none"> 2.1 Současný svět – rozmanitost soudobého světa,

<p>sféry;</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše, s jakými problémy se potýká soudobý svět, debatuje o možných řešeních a perspektivách; • objasní postavení České republiky v Evropě a soudobém světě, vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením ČR patří a jaké závazky z toho plynou; • stručně popíše historii evropské integrace, charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku, jaké povinnosti a výhody z našeho členství občanům plynou; • popíše funkci a základní orgány OSN a NATO a vysvětlí zapojení ČR do těchto mezinárodních struktur; • lokalizuje na mapě světa ohniska napětí v soudobém světě, na příkladu vysvětlí, jaké metody používají teroristé a za jakým účelem; • uvede příklady projevů globalizace a debatuje a možnostech omezení globálních problémů životního prostředí. 	<p>civilizační sféry a kultury, velmoci (vyspělé státy) x rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě;</p> <p>2.2 Integrace a dezintegrace. ČR a svět: ČR a její sousedé, OSN, EU (ČR a evropská integrace), NATO, zapojení ČR do mezinárodních struktur, bezpečnost na počátku 21. století;</p> <p>2.3 Globalizace, globální problémy současného světa, konflikty v soudobém světě – nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu;</p> <p>2.4 Globální problémy životního prostředí.</p>
---	---

3. ročník

1 hodina týdně, povinný

1. Člověk a právo

16 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právních vztahů a právní ochrany; • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; • vysvětlí kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; • popíše práva a povinnosti mezi rodiči a dětmi, manželi, popíše, kde může hledat informace při řešení svých případných problémů; • popíše základní pracovněprávní vztahy, sestaví strukturovaný profesní životopis (jako součást profesního portfolia); • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je např. korupce, šikana, násilí, vydírání apod. 	<p>1.1 Právo a spravedlnost, právní stát</p> <p>1.2 Právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy</p> <p>1.3 Soustava soudů</p> <p>1.4 Povolání v právní oblasti (notář, soudce, advokát)</p> <p>1.5 Právní odvětví – občanské právo - majetková práva – vlastnictví, právo duševního vlastnictví, majetek a jeho nabytí, dědické právo</p> <p>1.6 Rodinné právo</p> <p>1.7 Pracovní právo, profesní životopis</p> <p>1.8 Správní právo – správní řízení</p> <p>1.9 Trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud)</p> <p>1.10 Kriminalita páchaná na dětech a mladistvých a mladistvými</p>

2. Člověk a hospodářství

5 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti; • popíše, co má obsahovat pracovní smlouva, dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních 	<p>2.1 Hledání zaměstnání, služby úřadů práce, podpora v nezaměstnanosti</p> <p>2.2 Vznik, změna a ukončení pracovního poměru, povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele</p> <p>2.3 Pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně</p>

záležitostech; <ul style="list-style-type: none"> dokáže si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám; dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v těživé sociální situaci. 	potřebným občanům
--	-------------------

3. Soudobý svět – Náboženství a církve
7 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje základní světová náboženství, zejm. náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy; popíše možné důsledky náboženského fanatismu a netolerance; objasní postavení církví a věřících v ČR, vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženská nesnášenlivost. 	3.1 Nejvýznamnější světová náboženství 3.2 Nebezpečí náboženské netolerance 3.3 Víra a ateismus, náboženství a církve 3.4 Náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus

4. Člověk a svět (praktická filozofie)
6 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie a filozofická etika; dovede používat a pracovat s pojmovým aparátem, který je součástí učiva, pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (např. z kauz známých z médií, z krásné literatury, filmů apod.); vysvětlí, proč jsou lidé za své postoje, názory a jednání odpovědní jiným lidem. 	4.1 Filozofie a filozofická etika - co řeší tyto obory, jejich význam v životě člověka při řešení životních situací 4.2 Etika a její předmět, základní pojmy etiky, morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost 4.3 Životní postoje a hodnotová orientace, pojem štěstí a angažování se pro obecné dobro a pomoc jiným lidem

4. ročník

2 hodiny týdně, povinný

1. Poznávání dějin/význam poznávání dějin
3 vyučovací hodiny

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů; orientuje se v časové ose, uvede příklady historických pramenů, nazve nejvýznamnější pomocné vědy historické; charakterizuje způsob života pravěkých lidí, jejich materiální a duchovní kulturu; zhodnotí význam dělby práce, objevu získávání a zpracování kovů. 	1.1 Co jsou dějiny a jak je poznáváme, dějepis jako věda a její zvláštnosti 1.2 Periodizace dějin, historický pramen, pomocné vědy historické 1.3 Pravěk

2. Starověk**6 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství;• identifikuje charakteristické rysy řecké společnosti, vysvětlí princip antické demokracie;• identifikuje charakteristické rysy římské společnosti;• posoudí význam antické kultury pro kulturu evropskou;• charakterizuje proces pohybu „barbarských civilizací“ v přechodném období stěhování národů.	<ol style="list-style-type: none">2.1 Oblasti starověkého východu2.2 Starověké Řecko2.3 Starověký Řím2.4 Stěhování národů

3. Středověk**6 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše základní revoluční změny ve středověku, způsob středověké výroby a hospodářství, rozdělení společnosti;• charakterizuje obecně středověk a jeho kulturu, popíše první státní útvary na našem území, kulturní přínos Velkomoravské říše;• vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti ve středověku;• porovná islámskou a křesťanskou společnost a identifikuje jejich základní odlišnosti;• vysvětlí proces konstituování katolické církve a analyzuje její podíl na fungování středověké společnosti a státu;• identifikuje krizové projevy pozdně středověké společnosti.	<ol style="list-style-type: none">3.1 Raný středověk3.2 Vrcholný středověk3.3 Pozdní středověk

4. Raný novověk**6 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí a popíše významné změny, které v dějinách nastaly v době raného novověku;• rozliší typy raně novověkých států (stavovská monarchie, absolutistický stát, parlamentarismus);• vymezení politické rozdělení Evropy na katolický a reformační blok na konci 16. století;• zdůvodní nerovnoměrnosti historického vývoje v raně novověké Evropě.	<ol style="list-style-type: none">4.1 Velké zámořské objevy4.2 Humanismus a renesance4.3 Reformace a protireformace4.4 Třicetiletá válka a její důsledky

5. Novověk 17.–18. století**6 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozliší charakteristické znaky a projevy osvícenství;• vysvětlí význam a vliv Velké francouzské revoluce, zhodnotí význam konceptu lidských a občanských práv;• charakterizuje základní fáze procesu boje amerických	<ol style="list-style-type: none">5.1 Habsburská monarchie a české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.5.2 Velké občanské revoluce – Velká francouzská revoluce, Americká revoluce5.3 Napoleonské války

<p>osad za nezávislost a vzniku USA;</p> <ul style="list-style-type: none">na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti.	
--	--

6. Novověk 19. století**6 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">formuluje základní požadavky národních hnutí v Evropě v roce 1848;popíše modernizaci společnosti – technickou, průmyslovou a komunikační revoluci, urbanizaci, a demografický vývoj;na mapě světa ukáže hlavní směry evropské koloniální expanze;chápe důsledky modernizace společnosti pro jedince změny sociální struktury společnosti, postavení žen, sociálního zákonodárství a vzdělání;porozumí vývoji česko-německých vztahů, postavení Židů i Romů ve společnosti 18. a 19. století.	<p>6.1 Revoluční rok 1848 v Evropě a v českých zemích – společnost a národy, národní hnutí v Evropě a v českých zemích, sjednocení Německa a vznik německého národního státu, evropská koloniální expanze</p> <p>6.2 Průmyslová revoluce a modernizace společnosti, technická a komunikační revoluce, urbanizace a demografický vývoj, urbanizace, modernizovaná společnost a jedinec, sociální struktura a zákonodárství, vzdělání, postavení žen</p> <p>6.3 Habsburská monarchie a české země ve 2. pol. 19. století – česko-německé vztahy, postavení minorit, dualismus</p>

7. Novověk 20. století**12 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi, porozumí mezinárodním vztahům před první světovou válkou;popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce;charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-39), objasní vývoj česko-německých vztahů;vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize pro politický vývoj;charakterizuje fašismus a nacismus, srovná nacistický a komunistický totalitarismus;popíše mezinárodní vztahy před druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR;objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu.	<p>7.1 Vztahy mezi velmocemi před první světovou válkou, pokus o revizi a rozdělení světa</p> <p>7.2 První světová válka, české země za války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa</p> <p>7.3 Ruská revoluce 1917</p> <p>7.4 Vznik ČSR a Československo v meziválečném období</p> <p>7.5 Demokracie a diktatura – světová hospodářská krize a její důsledky, vznik totalitních režimů – fašismus, německý nacismus, komunismus v SSSR, růst napětí ve 20. a 30. letech – Mnichovská dohoda a cesta ke druhé světové válce</p> <p>7.6 Druhá světová válka</p> <p>7.7 Československo za druhé světové války – Protektorát Čechy a Morava, osud Slovenska, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu</p>

8. Novověk 1945–1989**10 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">charakterizuje uspořádání světa a Evropy po druhé světové válce a důsledkům pro Československo;popíše okolnosti a důsledky únorového převratu 1948 a počátek totality;	<p>8.1 Svět v blocích – poválečné uspořádání v Evropě</p> <p>8.2 Poválečné Československo 1945–1948, únorový převrat 1948</p> <p>8.3 Postavení Československa a jeho začleňování do komunistického bloku</p>

<ul style="list-style-type: none">• popíše projevy a důsledky studené války;• charakterizuje komunistický režim v ČSR, v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém demokratickém bloku;• seznámí se s požadavky demokratizace společnosti v roce 1968 a jejich výsledky;• popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a cestu k demokratickým změnám v Evropě po r. 1989 a konci bipolarity Východ-Západ a problémy třetího světa.	<p>8.4 Studená válka – sovětský blok, soupeřící velmoci, demokratický svět, USA světová supervelmoc, dekolonizace a konec bipolarity Východ–Západ</p> <p>8.5 Vnitřní vývoj v socialistickém Československu, komunistický režim, pokus o demokratizaci a pražské jaro 1968, cesta k roku 1989</p>
---	--

9. Nejnovější dějiny – období po roce 1989**5 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí rozpad sovětského bloku, příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu a způsob provedení politické změny• popíše okolnosti a příčiny vzniku samostatné ČR, vývoj ve vyspělých demokraciích a evropské integrace;• orientuje se v historii svého oboru, uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí;• uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. stol.	<p>9.1 Obnova demokracie ve východní Evropě, Sametová revoluce</p> <p>9.2 Vznik České republiky a cesta k evropské integraci</p> <p>9.3 Dějiny oboru</p>

3.3. Ekonomické vzdělávání

3.3.1 Ekonomika

3. ročník

1 hodina týdně, povinný

1. Finanční vzdělávání

19 vyučovacích hodin

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">dovede si zřídit peněžní účet, provést bezhotovostní platbu, sledovat pohyb peněz na svém účtu;orientuje se v platebním styku a směnění peníže podle kurzovního lístku;vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory;dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda jsou konkrétní služby pro něho únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné;vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu;charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění;vybere výhodný investiční či úvěrový produkt jako vhodný způsob využití volných finančních prostředků, posoudí zabezpečení úvěru a služby peněžních ústavů a možná rizika,vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti;vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení, jaké jsou jeho důsledky,vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří, dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci, uvede postupy, jak situaci řešit a kam se obrátit, když se dostane do složité sociální situacerozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a sestaví rodinný rozpočet, uvede možné způsoby zabezpečení na stáří,orientuje se v produktech pojišťovacího trhu, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby.	<ol style="list-style-type: none">1.1 Peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk1.2 Centrální banka1.3 Bankovní operace1.4 Úrokování, úroková míra, RPSN1.5 Úvěrové produkty1.6 Financování potřeb1.7 Služby peněžních ústavů, pojištění, pojistné produkty1.8 Rozhodování o finančních záležitostech, majetku a rozpočtu jedince a rodiny, zodpovědné hospodaření rodiny

2. Daně**15 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství;charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát;vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění;provede jednoduchý výpočet daní;vysvětlí zásady daňové evidence;vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob;vyhotoví a zkontroluje daňový dokladprovede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění;vypočítá čistou mzdu.	<ul style="list-style-type: none">2.1 Státní rozpočet2.2 Daně a daňová soustava2.3 Daně – charakteristika, členění2.4 Výpočet daní2.5 Zásady daňové evidence2.6 Přiznání k dani2.7 Daňové a účetní doklady2.8 Zdravotní pojištění2.9 Sociální pojištění2.10 Mzda časová a úkolová a jejich výpočet

4. ročník

1 hodina týdně, povinný

1. Marketing**15 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">vysvětlí, co je marketingová strategie;zpracuje jednoduchý průzkum trhu;na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru.	<ul style="list-style-type: none">1.1 Podstata marketingu1.2 Cíle a koncepce marketingu1.3 Průzkum trhu1.4 Produkt1.5 Cena1.6 Distribuce1.7 Propagace

2. Management**15 vyučovacích hodin**

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none">charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci;vysvětlí tři úrovně managementu;popíše základní zásady řízení;zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru.	<ul style="list-style-type: none">2.1 Historie a význam managementu2.2 Dělení managementu2.3 Funkce managementu – plánování, organizování, vedení, kontrolování